

Rok szkolny
2019/2020

Weekend

Nr 4
LUTY

z Wieczorynka

W numerze:

PATRONI ROKU

Sejm i Senat Rzeczypospolitej Polskiej wyznaczyli patronów na rok 2020.

Poniżej krótkie przedstawienie ich sylwetek.

Jan Paweł II – W maju będziemy obchodzić 100 rocznicę urodzin naszego papieża. Zajmuje on szczególne miejsce w historii Polski i Europy, a jego zdecydowane upominanie się o prawo naszej ojczyzny do wolności wśród narodów Europy, uczyniły Ojca Świętego najważniejszym z ojców niepodległości Polski. Nazywany „papieżem pielgrzymem”, odbył 104 podróże duszpasterskie do każdego zakątka świata.

Hetman Stanisław Żółkiewski - wybitny wódz w dziejach oręża polskiego, pełniący szereg najważniejszych urzędów I Rzeczypospolitej: sekretarza królewskiego, hetmana polnego koronnego, kasztelana lwowskiego, wojewody kijowskiego, a w końcu hetmana wielkiego koronnego i kanclerza wielkiego koronnego.

Leopold Tyrmand - znakomity, dla wielu kultowy, pisarz, którego utwory powstałe w latach 50. i 60. XX wieku wciąż cieszą się niesłabnącą popularnością. Publicysta oraz popularyzator jazzu w Polsce. W 2020 roku przypada setna rocznica urodzin oraz 35 rocznica śmierci wybitnego pisarza.

Roman Ingarden - jeden z najwybitniejszych polskich filozofów, który pozostawił po sobie imponujący dorobek: książki, artykuły, przekłady, archiwum rękopisów. Obejmowały one szeroki zakres tematyczny: od filozofii literatury, przez estetykę, teorię poznania, po ontologię. W 2020r. przypada 50. rocznica śmierci Romana Ingardena.

Sejm ustanowił również 2020r. **Rokiem Bitwy Warszawskiej** - decydującego starcia wojny polsko - bolszewickiej. Bohaterskie Wojsko Polskie na czele z Marszałkiem Józefem Piłsudskim, wspieranym m.in. przez szefa sztabu generalnego generała Tadeusza Jordan-Rozwadowskiego, obroniło niepodległość Polski. Zwycięstwo przekreśliło też plany rozszerzenia rewolucji bolszewickiej na Europę Zachodnią.

Przez Senat uhonorowani zostali także:

Jan Kowalewski – podpułkownik Wojska Polskiego, matematyk, lingwista, kryptolog, który złamał sowieckie szyfry w czasie wojny polsko – bolszewickiej. Uczestniczył w III powstaniu śląskim. Był także współtwórcą struktur kryptograficznych Wojska Polskiego.

Ojciec Józef Maria Bocheński – dominikanin, logik, filozof, sowietolog, uczestnik wojen 1920r. i 1939r., kapelan II Korpusu Polskiego, uczestnik bitwy o Monte Cassino.

Senat ustanowił **2020r. Rokiem Fizyki** – w 100-lecie powstania Polskiego Towarzystwa Fizycznego – w celu podkreślenia zasług polskich fizyków dla światowej nauki.

Na podstawie źródeł opracował **Sebastian Krywosz**

Źródła: www.sejm.gov.pl, www.wikipedia.pl

„Kotka i motyl”

Dzień dobry, Panie motylu.

Pan jest taki ładny.

Proszę zaczekać, Panie motylu!

Ojej, Pan ciągle ucieka.

Przecież to nie wypada,

żeby kobieta uganiała się za mężczyzną.

Jestem zgrabną, miłą kotką,

a Pan tylko te swoje kwiatki i kwiatki.

Mam mięciutkie, błyszczące futerko.

Niech pan chociaż spojrzy,

Panie motylu!

Pan się boi, że się skradam,

a ja chcę się tylko zaprzyjaźnić.

Pięknie by Pan wyglądał

siedząc na mojej głowie przy uszku

albo na szyi, zamiast kokardy.

Proszę, niech pan chociaż spróbuje,

Panie motylu!

Będzie Panu wygodnie, obiecuję.

Wygodniej niż na tych... kwiatkach

Ojej! Poleciał sobie.

Niewdzięczny.

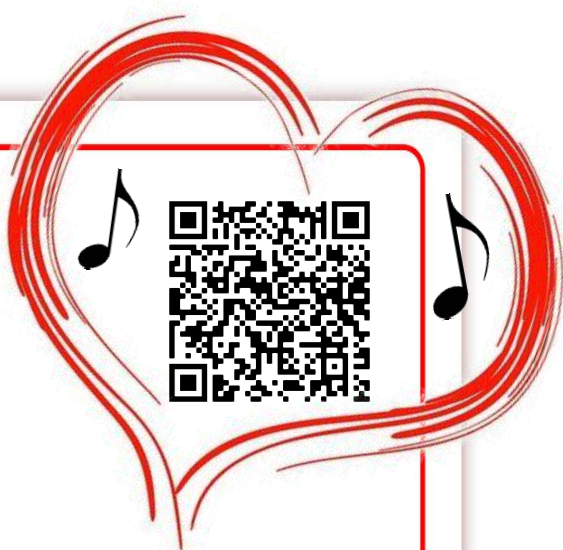
Jarosław Zatoń

„Pod powiekami” |

*Zawstydzenie i żar chowasz pod powiekami
Kiedy odziana w rumieniec stoisz przede mną*

*Tylko wzrokiem dotykam, a jakbym dłońmi
budził dreszczy falę potajemną.*

Jarosław Zatoń

Bazylika w Panewnikach

Z wizytą u św. Franciszka

Na zaproszenie słuchacza naszego liceum, który jest zakonnikiem, mogliśmy 4 stycznia 2020 roku zwiedzić bazylikę w Panewnikach. To właśnie inicjator wycieczki brat Bruno, został naszym przewodnikiem.

Bazylikę zwiedzaliśmy oficjalnie i „od zakrystii”. Najpierw udaliśmy się do krypty, która jednak nie jest miejscem pochówku, chodzi tu o sklepione podziemie. Znajduje się tam kaplica, a w niej rzeźba przedstawiająca śmierć św. Józefa.

Z krypty udaliśmy się do nawy głównej bazyliki. Po drodze zatrzymaliśmy się w pięknie zdobionej kaplicy NMP Częstochowskiej, utrzymanej w niebiesko-złotej tonacji barw, poprzeplatanej purpurą. W kaplicy znajduje się centralnie umieszczony obraz Madonny, otoczony wizerunkami królów, świętych i aniołów.

W nawie głównej trafiliśmy na występ chóru dziecięcego wykonującego kolędy.

Po wyjściu ze świątyni skierowaliśmy się w stronę tablic upamiętniających początki budowy oraz wysłuchaliśmy historii statuy św. Franciszka wieńczącej kopułę.

Zraszani kroplami zimowego deszczu poszliśmy deptakiem do pomieszczenia z ruchomą szopką, zaaranżowaną w iście bajkowo-teatralnej scenerii. Na pierwszym planie znajduje się grota rozświetlona feerią świateł przywodzących na myśl kolory złotej polskiej jesieni, a w oddali miasto otoczone murami.

Wszystko pod nocnym rozgwieżdżonym niebem i z zachowaniem perspektywy. Gra świateł dodaje tajemniczości, a jednocześnie podkreśla i ociepla obiekty pierwszoplanowe, a miasto pozostawia w kolorach zimnych, w mroku nocy. W tym samym pomieszczeniu eksponowane są w gablotach szopki pochodzące z różnych części świata.

Następnie udaliśmy się „tajnymi przejściami” do kaplicy znajdującej się na poddaszu, w której zakonnicy modlą się rano i wieczorem. Jej wystrój jest połączeniem tradycji i nowoczesności, bez nadmiernej ilości detali. Przypomina raczej szkołę, co ma sprzyjać skupieniu.

Po krótkiej prelekcji, znowu „tajnymi przejściami” udaliśmy się do części klasztoru znajdującej za główną szopką ołtarzową, ocierając się niemal o klauzurę. Znajduje się tam bardzo ciekawy dwustronny ołtarz z dwiema kolumnami i tabernakulum otwieranym na dwie strony. Brat Bruno poprowadził nas do żywej szopki, przy okazji opowiadając o gospodarstwie rolnym, które kiedyś funkcjonowało w klasztorze.

Wędrując dalej, znaleźliśmy się w nowym refektarzu wybudowanym na miejscu dawnej stodoły.

Kolejnym etapem zwiedzania było Multimedialne Muzeum Misyjne wyposażone w nowoczesne środki audiowizualne. W podłogę wkomponowana jest mapa świata utworzona z diod świecących białym światłem z naniesionymi obszarami misji, które podświetlają się kolorami w trakcie odtwarzania nagrania z lektorem. Wszystkie cztery ściany wykorzystane są jako ekrany projekcyjne, a kilkakrotna zmiana ekranu w czasie emisji powoduje, że widz pozostaje w ruchu i się nie nudzi. Nastrój budowany jest też przez grę światła i odpowiedni podkład muzyczny. Ekspozycja obejmuje artefakty z Afryki, Ameryki Południowej oraz terenów z za wschodniej granicy Polski. Znajdują się tam przedmioty liturgiczne, instrumenty muzyczne, maski afrykańskie. Muzeum - mimo, że jest niewielkie - robi bardzo dobre wrażenie.

Wielki finał wycieczki stanowiła wspinaczka po schodach do organów oraz prelekcja i krótki koncert Brunona. Zaprezentował on możliwości instrumentu, zagrał też kilka kolęd, zachęcając do wspólnego śpiewania.

Na zakończenie udaliśmy się przed główną szopką ołtarzową, podziwiając jej piękno i monumentalność. Znajduje się tam także figura obecnego biskupa Rzymu, bo przecież u franciszkanów nie może zabraknąć papieża Franciszka.

Bardzo dziękujemy naszemu Przewodnikowi za niezwykłą wycieczkę.

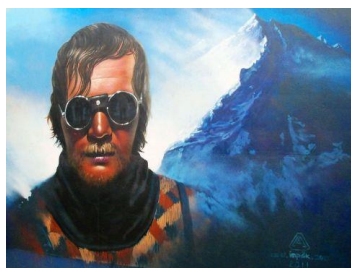
Jarosław Zatoń

Nasz Przewodnik brat Bruno przy organach

Największa w Europie szopka ołtarzowa

POMNIK ALPINISTÓW

w katowickim Parku Kościuszki

Ponieważ sezon mamy zimowy, wiele osób wybiera się w góry. Wiadomo, góry w zimie wyglądają pięknie (zresztą w lecie wcale nie gorzej), jednak pokryte śnieżną powłoką mają w sobie jakąś magię. Magię niezdobycia, magię trudnego dostępu. Zwykle są wtedy nieosiągalne dla zwykłego śmiertelnika. Lecz jest pewna grupa ludzi na świecie, którzy swoją pasję ukierunkowali właśnie na zdobywaniu takich ośnieżonych szczytów. Szczytów znajdujących się w pasmach górskich naszego kraju jak i tych oddalonych o kilka tysięcy kilometrów.

Spacerując w tym nowym roku po katowickim Parku Kościuszki, natrafiłem na obelisk, o którym słyszała niewielka liczba mieszkańców naszego miasta. Otóż jest to pomnik zmarłych tragicznie alpinistów. Znajduje się w najwyższym punkcie parku, tuż obok drewnianego kościółka św. Michała Archanioła. Widnieją na nim nazwiska wybitnych polskich alpinistów, którzy postanowili zmierzyć się z żywiołem i niestety tę walkę przegrali. Byli to:

Artur Hajzer – zm. Gasherbrum I w Karakorum w dn. 07.07.2013r.

Tomasz Kowalski – zm. Broad Peak w Karakorum w dn. 8.03.2013r.

Jerzy Kukuczka – zm. Lhotse w Himalajach w dn. 24.10.1989r.

Mirosław Dąsał – zm. Khumbutse w Himalajach w dn. 27.05.1989r.

Jan Nowak – zm. Bhagirathi w Himalajach w dn. 31.08.1988r.

Rafał Chołda – zm. Lhotse w Himalajach w dn. 25.10.1985r.

Andrzej Hartman – zm. Ganesh II w Himalajach w dn. 23.10.1983r.

Henryk Furmanik – zm. Góry Św. Eliasza na Alasce w dn. 29.08.1974r.

Pomnik został uroczystie odsłonięty 28 października 2015 roku, chociaż sam pomysł powstał dużo, dużo wcześniej. Wszyscy upamiętnieni alpinisci byli członkami katowickiego "Klubu Wysokogórskiego", który swoją siedzibę posiada przy ulicy 3 Maja 11. Klub może pochwalić się pewnym ewenementem na skalę światową. Mianowicie dwóch jego członków Krzysztof Wielicki oraz widniejący na pomniku Jerzy Kukuczka zdobyli wszystkie mające ponad 8000 metrów szczyty ziemi. Żaden inny światowy klub nie ma w swoich szeregach dwóch zdobywców wszystkich ośmiotysięczników.

Alpinizm lub też himalaizm nie są bezpiecznymi sportami. To pasja, a każdy wykonany ruch musi być przemyślany i dobrze wyćwiczony, ponieważ wszystko balansuje na krawędzi życia i śmierci. Do tego dochodzą często ekstremalne warunki atmosferyczne np. ograniczona ilość tlenu i bardzo niskie temperatury. Dlatego też z podziwem spogląda się na kolejnych śmiałków mających odwagę wyruszyć na zdobycie szczytu korony ziemi lub Himalajów, a jak wcześniej wspomniano te najwyższe osiągają wysokość ponad 8000 metrów n.p.m. Oby szczęście im sprzyjało, a do pomnika w Parku Kościuszki nie dołożono kolejnego kamienia.

Jako ciekawostkę dodam, że w grudniu 2019 roku przy ulicy Markiefki 96 w dzielnicy Bogucice miało miejsce uroczyste odsłonięcie muralu z postacią Jerzego Kukuczki. Znajduje się on obok kamienicy, w której urodził się i mieszkał nasz słynny katowicki himalaista.

Sebastian Krywosz

linki: www.kw.katowice.pl - strona katowickiego Klubu Wysokogórskiego

www.jerzykukuczka.com - wirtualne muzeum Jerzego Kukuczki (m.in. zdjęcia z wypraw - polecam)

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego

21 lutego

Święto ustanowione przez UNESCO w 1999 roku. Jego data upamiętnia wydarzenia w Bangladeszu, gdzie w 1952 roku pięciu studentów uniwersytetu w Dace zginęło w czasie demonstracji, w której domagano się nadania językowi bengalskiemu statusu języka urzędowego.

Według UNESCO niemal połowa z 600 języków świata jest zagrożona zanikiem w ciągu 2 – 3 pokoleń. Od 1950 roku zanikło 250 języków.

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego ma w założeniu pomóc w ochronie różnorodności językowej jako dziedzictwa kulturowego.

21 lutego 2013 roku ruszyła w Polsce kampania społeczna: **JĘZYK POLSKI JEST A – E**. Jej celem jest obrona znaków diakrytycznych i przeciwdziałanie nieużywaniu charakterystycznych polskich liter. Akcję wspierają m.in. prof. Jerzy Bralczyk, Henryk Sawka, Jacek Bryndał, a patronuje jej Rada Języka Polskiego.

Słowo roku 2019

Instytut Języka Polskiego w Warszawie we współpracy z Narodowym Centrum Kultury i Fundacją Języka Polskiego po raz dziewiąty zorganizował ogólnopolski plebiscyt, którego celem było wyłonienie najważniejszego słowa minionego roku. Wyniki ogłoszono w piątek 3 stycznia 2020 roku, w Pałacu Kazimierzowskim w Warszawie.

Zdaniem językoznawców najważniejszym słowem 2019 roku był „**klimat**”.

Drugie miejsce w rankingu zajął zapożyczony z angielskiego akronim LGBT. Na podium znalazło się także miejsce dla słowa „feminatyw”.

Ranking 10 najważniejszych wg internautów słów w 2019 roku:

LGBT, klimat, hulajnoga, feminatyw, niezawisłość, pedofilia, smog, brexit, równość, nienawiść.

Fot. sloanaczasie.uw.edu.pl

CIOŚ

Ciekawe Informacje o Szkole

Zebranie Samorządu Słuchaczy

Zebranie rozpoczęło się od pochwał pod adresem samorządu, który w ostatnim czasie zorganizował dwie ważne uroczystości. Pierwsza to spotkanie opłatkowe 19 grudnia 2019r. dla nauczycieli, pracowników

administracji i obsługi oraz przedstawicieli słuchaczy. Był kwartet skrzypcowy oraz spektakl „Specjalny gość” w wykonaniu słuchaczy IIa i IIh. Druga to wizyta w bazylice i Muzeum Misyjnym w Panewnikach 4 stycznia 2020r., zorganizowana przez naszego ucznia Michała Watołę. Michał – dziękujemy! O jej szczegółach można przeczytać na stronach 4 i 5.

Nawiązując do uwag z grudniowego spotkania zaproponowaliśmy, by wychowawcy przypomnieli podstawowe zasady savoir vivre'u.

Opiekun samorządu poinformowała o wycieczce Szlakiem Wyspiańskiego do Krakowa 7 marca 2020r. oraz o konkursie recytatorskim.

Ustalono też zapis do Regulaminu Samorządu Słuchaczy dotyczący wolontariatu. Przyjęto także propozycję założenia profilu na facebooku, który w momencie gdy to czytacie, już powinien być online.

Uzupełniono skład Zarządu Samorządu Słuchaczy – Maciej Mendyk zasilił sekcję organizacyjną.

Monika Lencka

Zespół redakcyjny: **Sebastian Krywosz**, Monika Lencka,
Jarosław Zatoń

Zachęcamy do nadsyłania materiałów!

redakcja.zsodd@gmail.com